

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Tereza Vacková
Téma práce:	Vyživovací povinnost rodičů a dětí v teorii a praxi
Rozsah práce:	67 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce (podle IS):	prosinec 2011

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantkou zvolené téma lze považovat nikoliv za nové, nýbrž za aktuální. Je tomu tak proto, tato problematika je neustále konfrontována s dynamickým sociálním vývojem posledních desetiletí. Radikálně se měnící majetkové poměry populace s sebou nesou stále větší stratifikaci, a to směrem k oběma pólům majetkových poměrů. Zároveň je společnost vystavena postmodernímu tlaku individuální spotřeby, relativizaci tradičních hodnot. To se odráží v poklesu počtu uzavřených manželství, ale i v klesající natalitě. Stále více soužití (ať sezdaných, či nesezdaných), končí rozvodem/rozchodem a v případě nezletilých dětí je nutno řešit otázku jejich výživy.

Oponentské hodnocení: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si diplomantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Vzhledem ke své aktuálnosti je možno získat mnoho vstupních údajů, čerpat z bohaté monografické i odborné časopisecké literatury. Autorka musí prokázat jak znalosti z oblasti (rodinného) práva, a to jak teoretických, tak i pokud jde o praktickou aplikaci právních norem.

Oponentské hodnocení: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat z bohaté literatury, jak učebnicové, tak časopisecké, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do jednotlivých kapitol (celkem 10, včetně úvodu a závěru). V úvodu by autorka mohla pregnančně vytyčit cíle, kterých chce při zpracování práce dosáhnout. Z textu však plyne, že autorka chce přispět do aktuální diskuse nad danou problematikou, v níž vidí některé problematické body. Členění dalších kapitol i jejich pořadí je zvoleno velmi vhodně, dělení na podkapitoly je rovněž přehledné a přispívá k celkové přehlednosti práce. Autorka postupuje od obecných otázek k otázkám dílčím. Nejprve kap. 2 pojednává obecně o vyživovací povinnosti a o vztahu k rodinnému právu). Těžištěm práce jsou ovšem kap. 3 a 4, které pojednávají o vyživ. povinnosti rodičů k dětem a dětí k rodičům, přičemž kap. 3 (vyživ. povinnost rodičů k dětem je z pochopitelných důvodů obsáhlejší). Obě kapitoly jsou vhodně doplněny společnými výklady k oběma druhům vyživovací povinnosti. Kladně lze hodnotit, že autorka se zabývá též institutem, který není dosud v právu ČR uveden, je však znám z jiných právních řádů (zálohování výživného, podkapitola 5.6). Rovněž je třeba vyzdvihnout, že stranou nezůstaly ani procesní a trestněprávní aspekty, což práci dává komplexní ráz a nepochybně zvyšuje její celkovou kvalitu. Rozumí se samo sebou, že autorka připojila rovněž samostatnou kapitolu o úpravě problematiky

v návrhu nového OZ (kap. 9). Výtku mám pouze ke kap. 10 (závěr), kde bych očekával vyslovení vlastního hodnocení problematiky ze strany diplomantky. Autorka však pouze rekapituluje, čím se zabývala v jednotlivých kapitolách a nepřipojuje žádné závěry, k nimž dospěla. To je bohužel zásadní vada, která významně snižuje hodnotu jinak kvalitně zpracované práce.

Oponentské hodnocení: Systematika práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu i použitých právně-hermeneutických metod.

4. Vyjádření k práci

Práci považovat za průměrné zpracování tématu. Jak je uvedeno již výše, systematika práce je zdařilá a stejně tak to platí o hloubce zpracování zvoleného tématu.

Přesto lze mít k práci několik výhrad. Ze systematiky práce je zřejmé, že autorka práci nezamýšlela jako komparatistickou. To samo o sobě nelze autorce vytýkat – autorka se pohybuje v rámci jedné právní úpravy a v rámci jednoho sociálního prostředí. Nelze však pominout, že diplomová práce má přehledně předvést znalosti a dovednosti studenta při ukončení studia, a k těmto znalostem a dovednostem nepochybně práce se zahraničními prameny patří. Autorka samozřejmě není povinna volit komparatistickou metodu jako hlavní metodu pro zpracování tématu, **mohla však připojit alespoň krátký exkurz k právní úpravě této problematiky v některém z relevantních evropských tradičních kodexů soukromého práva** (např. Rakousko, Německo, Francie, Itálie, Švýcarsko), a to tím spíše, že autoři návrhu nového OZ se v mnoha ohledech právě na tyto tradiční západoevropské kodexy odvolávají. Za daných okolností totiž **nezbývá než vyslovit závěr, že autorka neprokázala schopnost práce se zahraniční literaturou.**

Jinak je ovšem práce s domácí literaturou příkladná, seznam literatury, jak jej diplomantka sestavila, je reprezentativním výběrem relevantních prací na toto téma. Práce s literaturou tak, jak ji pojala autorka, kromě uvedené výtky snese poměrování s požadavky kladenými na práce vyššího druhu. Z tohoto důvodu považuji nedostatek práce se zahraniční literaturou za vyvážený o to důkladnější práci s literaturou domácí.

Absence vyslovení vlastních závěrů namísto pouhé rekapitulace probíraných otázek je již zmíněna výše.

Konečně autorce vytýkám i absenci historické metody. Postačila by alespoň stručná kapitola mapující vývoj vyživovací povinnosti, když nic jiného, tak počínaje Všeobecným občanským zákoníkem.

Vzhledem k uvedenému práci hodnotím jako průměrnou, s některými nedostatky (viz výše), které však vzhledem k celkové kvalitě zpracování její hodnotu nesnižují natolik zásadním způsobem, aby bylo odůvodněno nedoporučení práce k obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cílem diplomové práce je bylo podat analýzu právní úpravy vyživovací povinnosti rodičů k dětem a dětí k rodičům. Autorka tento cíl splnila , pro veškeré její závěry lze nalézt oporu v textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu	Diplomantka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce , a to jak pokud jde o literaturu, tak judikaturu. Pro přehlednost však mohla připojit seznam použité judikatury.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.

Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že autorka pracovala s cca šedesáti publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru. To je v souladu s požadavky kladených na práce tohoto druhu. (K výtce ohledně zahraniční literatury viz výše).
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu diplomové práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu, s výhradou absence hlubšího zpracování zahraničního exkurzu. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Součástí práce nejsou žádné grafy ani tabulky, což je vzhledem k tématu pochopitelné. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je průměrná dobrá, práce obsahuje mnoho překlepů, zejména v citacích literatury.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Autorka zhodnotí přínos nového občanského zákoníku ve srovnání se současnou úpravou.

2) Autorka se vysloví ohledně otázky, zda by měly být „tabulky“ pro stanovení výživného vydány ve formě obecně závazného právního předpisu.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak i formální, i přes uvedené výhrady, splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Dobře.

V Praze dne 03. 01. 2012

JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
oponent diplomové práce